

[Steen Folke]

sagde daværende statsminister Jens Otto Krag: »Sikkerhedspolitikken hører efter socialdemokratiets opfattelse ikke hjemme i den nye europæiske opbygning.« Og til Kristeligt Dagblad sagde han den 30. september 1971: »Sikkerheds- og militærpolitik skal holdes uden for EF.« Men der er jo løbet meget vand i Rhinen siden da, og socialdemokratiet har nået at indtage mange til dels modstridende standpunkter. Nogle gange har disse standpunkter afløst hinanden. Nogle gange har man haft indbyrdes modstridende standpunkter på samme tid. Det gjaldt f.eks. vedrørende det direkte valg i 1979 til EF-Parlamentet.

Vor nuværende udenrigsminister har tilsluttet sig en formulering i Londonrapporten – jeg citerer, og det gjorde udenrigsministeren i øvrigt også selv – om at »opretholde den fleksible og pragmatiske indstilling, der har gjort det muligt i det politiske samarbejde at drøfte visse vigtige udenrigspolitiske spørgsmål, der har forbindelse med eller betydning for de politiske aspekter af sikkerhed«. Vel er formuleringen forsigtig, men som det fremgår, knæsætter den også blot en praksis, som EPS for længst har indarbejdet. Fleksible og pragmatiske har både den nuværende og de forrige socialdemokratiske regeringer i sandhed været, det må man lade dem.

Det udenrigspolitiske EF-samarbejde har ført dansk udenrigspolitik i en mere reaktionær retning. Det har jeg for nogle år siden med eksempler hentet fra FN dokumenteret i en kronik bragt i Politiken den 2. maj 1978. I FN-sammenhæng udgør Danmark klart de nordiske landes højrefløj. Det er ikke særlig svært at påvise, at dette hænger sammen med den EF-afstemte danske stillingtagen. Der skal ikke mindst tages hensyn til en række tidligere kolonimagter og højst nuværende kapitalistiske stormagter: England, Frankrig og Vesttyskland.

Grækenlands nylige tilkomst i EPS har for alvor sat udenrigspolitikens almindelige reaktionære karakter i relief. Den socialdemokratiske græske regering har jo i modsætning til, hvad den danske nogen sinde har drømt om, gjort sig ud til bens. Det har, som det hedder, vakt betydelig irritation blandt de øvrige – sådan er det med selvstændige standpunkter.

Lad mig understrege, at også jeg godt kan se forskel på EFs og USAs udenrigs- og sikkerhedspolitik. Men selv om EF er langt mindre villig end USA til at spolere afspændingsbestræbelser mellem Øst og Vest, lægger man dog så megen vægt på ikke at træde USA over tærne, at EF truer med sanktioner på linje med dem, USA har gennemført. Det er ikke mindst denne følgagtighed over for USA, grækerne har sagt fra over for.

Stærke kræfter i EF ønsker en helt anderledes håndfast og langt mere vidtrækkende udbygning af det politiske samarbejde, end det allerede er vedtaget. Deres førende talsmand har i den seneste tid været den vesttyske udenrigsminister, Genscher. »Europäische Union jetzt« er hr. Genschers mål, ligesom det var titlen på den tale, han holdt om sagen i EF-Parlamentet sidste år. Selv om Genscherplanen, som, siden Colombo sprang på vognen, kaldes den tysk-italienske plan, er mindre vidtgående på nogle punkter end Tindemans' tidligere meget omtalte plan, vil den alligevel, såfremt den realiseres, være et meget stort spring frem mod en union. Genscher har ikke lagt skjul på, at det er af taktiske grunde, planen på nogle punkter ikke er så vidtgående, som han egentlig kunne ønske sig. F.eks. foreslår han ikke vetoretten i Ministerrådet totalt afskaffet, sådan som EF-Kommissionen længe har ønsket det. Han nøjes med at foreslå den kraftigt udhulet.

Ifølge den tysk-italienske plan skal skellet mellem EPS og det traktatmæssige samarbejde nedbrydes totalt. Vigtigt i den forbindelse er det også, at ikke blot sikkerhedspolitikens politiske aspekter, men også de militære skal ind i EF-samarbejdet, noget, som EF-Parlamentet i lang tid har arbejdet på under alle mulige og umulige påskud. At den tysk-italienske plan foreslår det integrationsivrige EF-Parlaments beføjelser kraftigt udvidet, er kun ganske logisk.

Selv om den tysk-italienske plan i første omgang er blevet afvist fra dansk side, er det sidste ord ikke sagt i den sag. Det mener jeg også at udenrigsministerens tale i dag gør tydeligt nok – beklagelig tydeligt, kunne man sige.

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, hvorfor Danmark ikke nedlagde veto mod planen, så den kunne blive skrinlagt med det samme. Jeg kunne sige: det gælder om at bruge vetoretten, mens den endnu er der.